

Пошана і любов до батьків. Материнська любов

Автор: Дякова Альона Сергіївна

Тема: Пошана і любов до батьків. Материнська любов

Мета уроку: ознайомити дітей з християнським ставленням до батьків; розвивати вміння аналізувати власні вчинки, щоб не завдавати рідним душевного болю; виховувати бажання бути гідними дітьми своїх батьків, турботу про них, шанобливе ставлення до їхніх настанов та порад, прагнення приносити щастя в свій дім.

Тип уроку: комбінований

Словник понять і термінів: пошана, материнська любов, піклування, гідність.

Обладнання: фотовиставка «В моїй родині».

Міжпредметні зв'язки: українська мова, українська література, українознавство.

Хід уроку

I. ВСТУПНА ЧАСТИНА

Організаційний момент

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Перевірка домашнього завдання

Розповіді про родовід.

Робота за прислів'ями

Ви мали завдання підібрати прислів'я про батьків та дітей. Прочитайте їх.

До переліку можна надати наступні:

- Шануй батька й неньку, буде тобі скрізь гладенько.
- На сонці тепло, а біля матері добре.
- Нема того краму, щоб купити маму.
- Мати одною рукою б'є, а другою гладить.
- У дитини заболить пальчик, а в матері серце.
- Годуй діда на печі, бо й сам там будеш.
- Все купиш, лише тата й мами – ні.

- Доти ягнятка скачуть, доки матір бачать.
- Які мама й татко, таке й дитячко.
- Материн гнів, як весняний сніг: рясно випаде, та скоро розтане.
- Матері ні купити, ні заслужити.
- Дитина плаче, а матері боляче.
- У кого є ненька, у того й голівка гладенька.
- Материнська молитва небеса відкриває.
- Нема у світі цвіту гарнішого над маківочки, нема ж і роду ріднішого над матіночки.

Чого вони навчають?

2. Мотивація навчальної діяльності

Розгляд фотовиставки «В моїй родині».

- Якій темі присвячена виставка?
- Є на світі люди, перед якими всі ми в боргу, яким завдячуємо усім, що маємо і що будемо мати, це ваші батьки. Саме про них ми поговоримо сьогодні на уроці.

3. Засвоєння нового матеріалу

Вступне слово вчителя

Мама, матінка, матуся, ненька – ніжна, ласкава. Берегиня роду нашого, і поряд Батько, тато, татусь – сильний, надійний, іноді суворий, але завжди добрий, захисник, годувальник, господар дому.

Мати і батько - найближчі та найрідніші люди для кожного з нас. Скільки ночей не досипає мама, доглядаючи за своїм дитям, скільки сил віддає тато, щоб захистити, забезпечити свою сім'ю всім необхідним.

Господь Бог, даючи десять Заповідей, тільки чотирьма першими визначає стосунки між Богом та людьми, а іншими – для добра людей. З тих, які стосуються людей, на першому місці Він поставив п'яту Заповідь «Шануй батька твого й матір твою, щоб тобі було добре і

щоб ти довго прожив на землі».

Тому сьогоднішня наша розмова з вами буде про пошану й любов до батьків.

Синовня та дочірня любов є природною для людини, адже це перше почуття, яке виникає у людини відразу після її народження. Це почуття продиктоване звичайним порядком речей і закладене в нашу природу від народження. Тому нешанування батьків є протиприродним, а тому й одним з найтяжчих порушень етичного порядку. Якщо відкрити першу частину Біблії – Старий Заповіт, написаний задовго до Різдва Христового, тобто більше двох тисяч років назад, - можна побачити, що за неповагу до батьків законним покаранням була страта. П'ята заповідь закликає нас до послуху своїм батькам, до вшанування тих, хто виростив нас. Син, неслухняний в батьківському домі, ніде не буде слухняним, поступливим – ні в суспільстві, ні на роботі, ні в особистому житті. Слухняність батькам природний і священний обов'язок.

Порушенням заповіді є не тільки зневажливе ставлення до батьків, але й також відсутність піклування про них, особливо під час хвороб і старості. Бо ж вони піклувалися та не кидали дітей напризволяще, коли діти були слабкими й безпорадними немовлятами. Та й хвороби їх можуть бути наслідками важких турбот та хвилювань за своїх дітей, які стосувалися годування та виховання їх.

Не дарма Біблія говорить про те, що гідне відношення до батьків приносить дітям добробут і довголіття, бо ж тільки той, хто виконує цю моральну норму може розраховувати на увагу й турботу власних нащадків.

Неприпустимо доводити своїх батьків до роздратування та гніву, бо ж Святе Письмо говорить, що «прокляття батька чи матері є жахливим нещастям», і, навпаки, народна мудрість говорить, що молитва матері з «води витягне та від вогню врятує», а благословення батька зміцнює домівки синів.

Порушує цю заповідь і той, хто самовільно залишає батьківську оселю без будь-якої на то необхідності, або ображаючись на батьків за їх інколи надмірну суворість в вихованні, яка може зачепити юнацькі амбіції.

Робота над висловами

Уважно прочитайте вислови, записані на дошці й поясність, як ви їх розумієте.

- Безчесний той, хто не поважає батьків, адже це - головний обов'язок людини.
- Хоч би що робила людина, усі її справи, навіть найвидатніші, нічого не варті, якщо вона не виконує свого обов'язку перед батьками.
- Якщо ти не поважаєш батьків, люди обов'язково це помітять і не будуть тебе поважати. Ти можеш залишитися без друзів.

(Відповіді дітей)

4. Закріплення нового матеріалу

Розкриття змісту прислів'я «Шануй батька і неньку, то буде тобі скрізь гладенько».

- Розкажіть, як ви ставитися до своїх батьків, у чому виражається ваша шана, повага, любов до них і турбота про їхнє щастя.

Неня... це перше слово, яке з радісною усмішкою промовляє дитина. Матуся – це те слово, яке найчастіше повторює людина в хвилини страждання і горя. Кожна людина скаже: «Найкраща мама – моя, бо безмежна її любов, її ніжність, хто б вона не була, де б не жила».

Опрацювання оповідання О. Осєєвої «Сини»

Дві жінки брали з криниці воду. До них підійшла третя. Старенький дідусь сів на камінець біля криниці перепочити. Одна жінка й каже іншим:

- Мій синок такий спритний і сильний. Ніхто його не подужає.
- А мій співає, як соловейко. Ні в кого нема такого чудового голосу, - каже друга.

А третя мовчить.

- Чого ти про свого сина нічого не скажеш? – питають її жінки.
- Що казати? Нічого особливого в ньому немає.

Ось набрали жінки повні відра води й пішли. Хлюпає з відер вода. Ломить спину. Раптом назустріч три хлопчика. Один через голову перекидається, колесом ходить. Милуються ним жінки. Другий соловейком заливається, пісню виспіває. Заслухалися жінки. А третій підбіг до матері, узяв у неї важкі відра й поніс додому.

Питають жінки у дідуся:

- Що скажете, дідусю? Як Вам наші сини?
- А де ж вони, - питає старенький. – Я лише одного сина бачу.

Бесіда за змістом прочитаного

- Як ви розумієте слова дідуся, чому він так відповів матерям?
- Хто з синів виконує свій обов'язок перед батьками?
- У чому повинна виражатися любов до них?
- Що, на ваш погляд, виражає назва твору: тему чи основну думку?

Бліц-опитування

Чи виконуєте ви заповідь вшанування батьків:

1. Чи завжди ви слухаєте своїх батьків?
2. Ви допомагаєте батькам по господарству з радістю?
3. Чи часто ви засмучуєте своїх батьків?
4. Чи знаєте, про що мріють батьки?
5. Чи завжди ви були добрим до батьків?
6. Чи помічаєте, коли твої тато і мама втомилися?

7. Чи помічаєте ви, коли батькам потрібна допомога?
8. Чи знаєте ви, коли день народження батьків?
9. Чи знаєте ви, якого кольору очі в мами?

Робота з ілюстративним матеріалом

Розгляньте фото. Дайте відповіді на запитання:

- Хто зображений на фото?
- Яким є емоційний стан зображених людей?
- Що, на Вашу думку, може допомогти дитині подолати непослух батькам?

Конкурс «Опис моєї мами»

У 5-6 реченнях опишіть свою маму, де і ким вона працює, чим полюбляє займатися у вільний час та інше.

(Окремі учні показують портрет мами і розповідають про своїх матерів, інші здають вчителю свої описи).

III. ПІДСУМКОВА ЧАСТИНА

Вправа «Мікрофон»

- Поміркуймо разом, що значить шанувати своїх батьків, у чому це має виявлятися?
- Яке свято існує для вшанування, подяки нашим мамам? Коли ми їх вітаємо?
- А як ми можемо шанувати батька?

□